

Webtervezés - 6. gyakorlat

Szerveroldali webprogramozás, PHP

Én: *összegányolom a webtervezés beadandót kicsivel a leadási határidő előtt*

185 validálási hiba a forráskódban:

Amikor a webterv gyakanyag hétről hétre egyre unalmasabb lesz...

- ...de legalább lesz Kahoot

- Eddig: **HTML** és **CSS**
 - HTML: weboldalak tartalmának kialakítása és strukturálása
 - CSS: weboldalak tartalmának formázása
- Összetettebb webes projektek esetén felmerül az igény arra, hogy bonyolultabb mögöttes logikát helyezünk a weboldalaink mögé
 - **Webprogramozás**

Felhasználónév

Add meg a felhasználóneved...

Jelszó

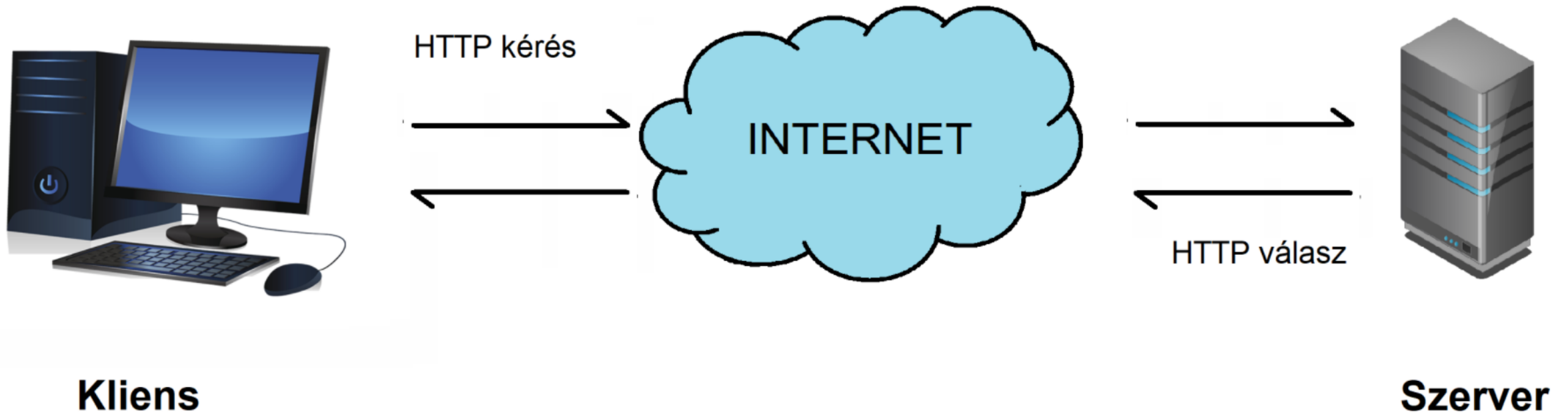
Add meg a jelszavad...

Bejelentkezés

Emlékezz rám

A web működése

- Kliens-szerver architektúra:

- HTTP üzenetek:

HTTP kérés

HTTP válasz

Fejléc

```
GET /hello.htm HTTP/1.1
User-Agent: Mozilla/4.0
Host: www.test101.com
Accept-Language: en-us
Accept-Encoding: gzip, deflate
Connection: Keep-Alive
```

Törzs

```
HTTP/1.1 200 OK
Date: Mon, 27 Jul 2009 12:28:53 GMT
Server: Apache/2.2.14 (Win32)
Last-Modified: Wed, 22 Jul 2009 19:15:56 GMT
Content-Length: 88
Content-Type: text/html; charset=iso-8859-1
Connection: Close

<html>
  <body>
    <h1>Hello World!</h1>
  </body>
</html>
```

Kliens- és szerveroldali webprogramozás

	Kliensoldali webprogramozás	Szerveroldali webprogramozás
Hol futnak a kódok?	A felhasználó gépén	Egy webserveren
Mire használják?	Látványelemek (pl. animációk) megvalósítása, űrlapadatok helyességének ellenőrzése (pl. e-mail cím formátuma)	Bizalmas adatok (pl. jelszavak) kezelése, adatbázis-kezelés, fájlkezelés, jogosultságkezelés
A programkód a weboldal forráskódjában...	...látható	...nem látható
Biztonságos az adatok tárolása?	Nem	Igen
Programozási nyelvek	JavaScript	PHP, Python, Node.js, ASP.NET, Java, Ruby, Perl

- **PHP** (PHP: HyperText Preprocessor)
 - Szerveroldali programozási nyelv (szkriptnyelv)
 - Főbb alkalmazási területei:
 - ▶ Dinamikus HTML tartalmak generálása
 - ▶ HTML űrlapok feldolgozása
 - ▶ Menetkövetés
 - ▶ Böngészőszüti (cookie-k) kezelése
 - ▶ Fájlkezelés
 - ▶ Objektorientált programozás
 - ▶ Adatbázis-kezelés
 - ▶ ...

What is PHP?

PHP (recursive acronym for *PHP: Hypertext Preprocessor*)

hmm

yes

the **php** here is made out of **php**

Salvador Dali

szerveroldali

- A PHP-ban való fejlesztéshez kelleni fognak:
 - Webszerver
 - PHP értelmező
 - Szerkesztőprogram
 - ▶ Gedit
 - ▶ Geany
 - ▶ Notepad++
 - ▶ Sublime Text Editor
 - ▶ Visual Studio Code
 - ▶ PhpStorm
 - ▶ ...

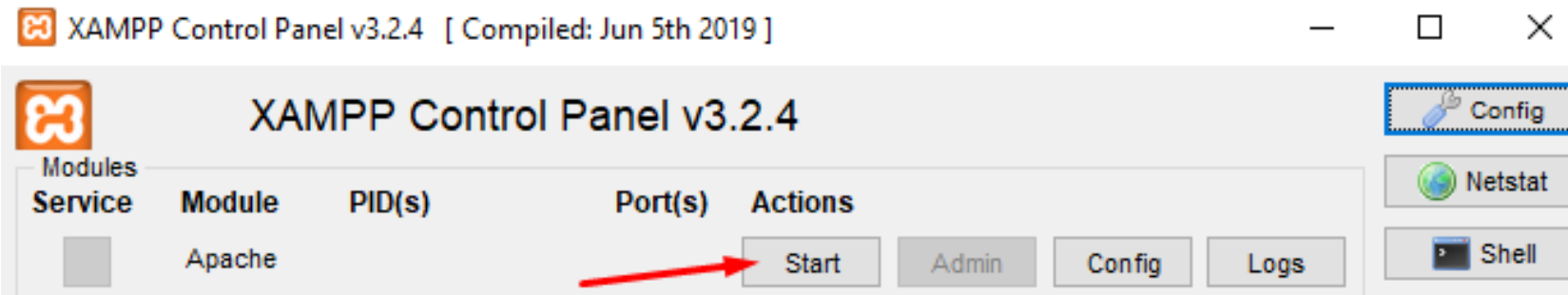
A XAMPP szoftver

- A **XAMPP** egy ingyenesen letölthető szoftver, amely biztosít nekünk egy webszervert, egy adatbázis-szervert, valamint a PHP értelmezőt is telepíti
 - Letöltés: <https://www.apachefriends.org/hu/download.html>

A XAMPP szoftver

- A XAMPP használata PHP oldalak böngészőben való megtekintésére:
 - Webszerver elindítása az "Apache" felirathoz tartozó "Start" gombbal
 - PHP fájlok elmentése a `htdocs` mappán belülre
 - ▶ **Windows:** `[XAMPP telepítése helye]/xampp/htdocs`
 - ▶ **Linux:** `/opt/lampp/htdocs`
 - **Böngészőben:** `localhost/[fájl útvonala a htdocs mappán belül]`

- A PHP fájlok kiterjesztése: `.php`
 - Alapvetően egyszerű szöveges fájlok, amikbe HTML kódot is írhatunk
 - PHP kódokat `<?php` és `?>` között adhatunk meg
 - ▶ Az így megadott kódokat a PHP értelmező hajtja végre
 - ▶ Csak PHP kódot tartalmazó fájlok esetén a fájl végén szereplő `?>` elhagyható
 - Rövid kiíratásokra használható még: `<?="kiírandó kifejezés" ?>`

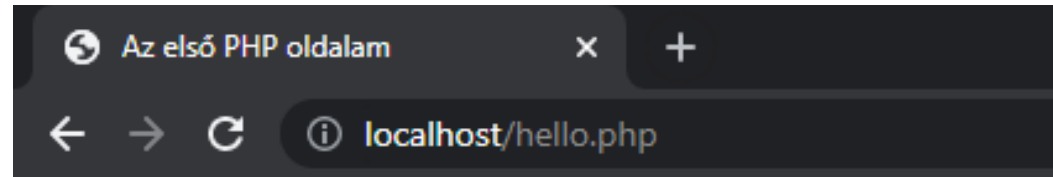
A legelső PHP oldalunk

- Készítsük el a legelső PHP-s weboldalunkat!
 - Hozzunk létre egy `hello.php` nevű fájlt a `xampp/htdocs` mappában, és írjuk bele az alábbi forráskódot!

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="hu">
<head>
  <title>Az első PHP oldalam</title>
  <meta charset="UTF-8"/>
</head>
<body>
  <?php
    echo "Hello World! <br/>";
  ?>
</body>
</html>
```


A legelső PHP oldalunk

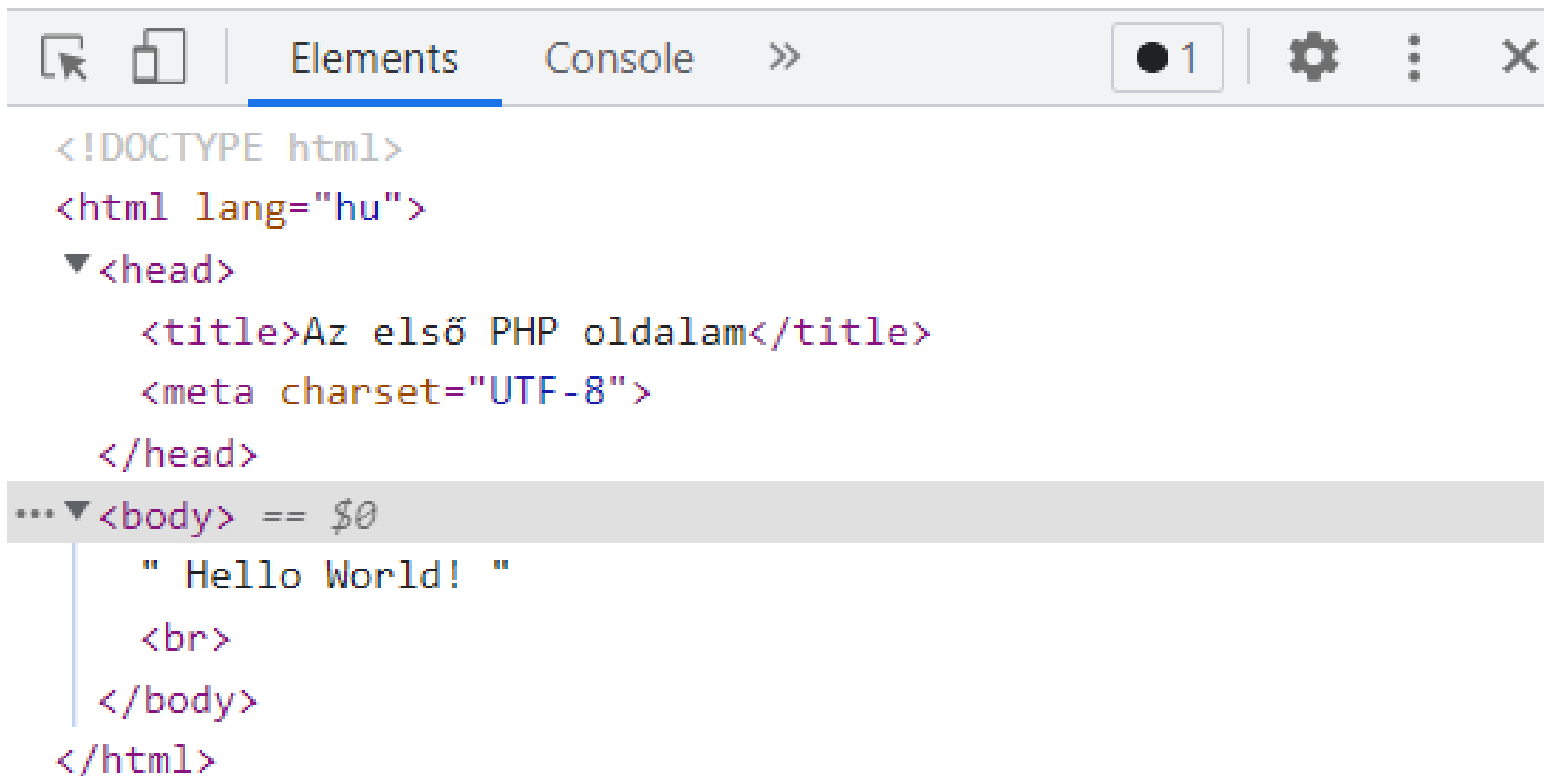
- Készítsük el a legelső PHP-s weboldalunkat!
 - Mentsük el az előző dián látható fájlt, és indítsuk el XAMPP-ban az Apache szervert!
 - Írjuk be a böngésző URL-sávjába a `localhost/hello.php` útvonalat, és már láthatjuk is a munkánk eredményét!

Hello World!

A legelső PHP oldalunk

- Az így kapott weboldal HTML forráskódja:


```
<!DOCTYPE html>
<html lang="hu">
  <head>
    <title>Az első PHP oldalam</title>
    <meta charset="UTF-8">
  </head>
  ... <body> == $0
    " Hello World! "
    <br>
  </body>
</html>
```

- Vegyük észre, hogy a kiíratást végző PHP forráskódot (az `echo` utasítást) nem látjuk, csupán annak a kimenete látható!

Külső fájlok beágyazása PHP-ban

- PHP-ban külső fájlok beágyazására az **include**, **require**, **include_once** és **require_once** utasításokat használhatjuk
 - Zárójelek nélkül, vagy zárójelekkel is használhatók (pl. `include`, `include()`)
 - Ha a beágyazni kívánt fájl nem létezik...
 - ...az `include` és `include_once` utasítások figyelmeztetést adnak, viszont a program fut tovább
 - ...a `require` és `require_once` utasítások végzetes hibát eredményeznek, és a program futása megszakad
 - Az `include_once` és `require_once` utasítások csak egyszer ágyazzák be a fájlt
 - Sok beágyazandó fájl esetén a beágyazandó fájlokat érdemes egy mappába szervezni, majd a mappát hozzáadni az include path-hoz: `set_include_path()`

Külső fájlok beágyazása PHP-ban

- Példa külső fájlok beágyazására:

```
...  
<body>  
  <?php include_once "header.html"; ?>  
  Ide jön valami tartalom...  
  <?php include_once "footer.html"; ?>  
</body>  
...
```

FEJLÉC EGY KÜLSŐ FÁJLBÓL

Ide jön valami tartalom...

© cservZ, 2021 | Lábléc egy másik külső fájlból

"Hello World" on steroids... avagy PHP kódok fenyegető aurával

```
<?php
    $Hello = "World";
    $World = "Hello";

    echo $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$Hello;

    echo " ";

    echo $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$
    $$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$Hello;
```


Köszönöm a figyelmet!
